

Barneveld, 5 november 2018

Laatste update: 29 januari 2019

Statement over gebruik zand in nieuwbouwwijken

Er is naar aanleiding van een publicatie van het tv-programma Zembla ophef ontstaan over zand dat Vink gebruikt heeft bij de aanleg van nieuwbouwwijken. In dit statement leest u onze reactie:

Wat is er aan de hand?

In 2015 heeft Vink een partij te saneren zand aangeboden gekregen om te reinigen en te verwerken. Voordat zo'n partij wordt aangeboden, vindt er onafhankelijk bodemonderzoek plaats in opdracht van de aanbieder. Dit onderzoek is bedoeld om te kijken welke verontreiniging verwacht kan worden en hoe er gesaneerd moet worden. Volgens dit onderzoek zou er mogelijk DDT in het zand zitten, maar geen Styreen. Vink heeft het zand laten reinigen en vervolgens opnieuw laten keuren.

Wat kwam er uit deze keuring?

Uit deze keuring kwam naar voren dat er nog een kleine hoeveelheid DDT in de monsters zat, maar niet meer dan is toegestaan bij zand dat wordt hergebruikt in woonwijken (landelijke achtergrondwaarde). Wel was sprake van een spreiding tussen de deelmonsters waardoor een fout/oorzaak-analyse bij het laboratorium en het onderzoeksbureau is uitgevoerd. Er zijn geen onjuistheden geconstateerd en de concentraties liggen ruim onder het toegestane. Verder kwam uit de keuring een onverklaarbaar Styreen-gehalte naar voren. Dit was wel reden om het zand af te keuren. Omdat er volgens het eerste bodemonderzoek geen Styreen in het zand aanwezig was en er gezien de herkomst van het zand ook geen logische verklaring was voor deze aanwezigheid van Styreen, heeft Vink een herkeuring laten uitvoeren. Beide keuringen zijn uitgevoerd door een gecertificeerd onderzoeksbureau.

Wat kwam er uit deze second opinion?

Uit deze herkeuring kwam naar voren dat het gereinigde zand helemaal geen Styreen bevatte. Verder werd bevestigd dat het DDT-gehalte van het zand onder de grenswaarden was. De conclusie van de herkeuring was dat het zand voldoet aan alle eisen voor schoon zand en hergebruikt kan worden in nieuwbouwprojecten. Vink heeft deze resultaten gedeeld met de Omgevingsdienst. [Klik hier](#) om het rapport van de herkeuring te bekijken.

Zijn er woningen gebouwd op verontreinigd zand?

Nee, dit is niet het geval. Het zand is zoals bovenstaande uitleg aangeeft niet verontreinigd. Daar komt bij dat het zand alleen gebruikt is voor het **woonrijp** maken van nieuwbouwprojecten. Het gaat dus om zand dat gebruikt is onder bestratingen, zoals straten, stoepen en paden, niet onder tuinen en woningen.

Is dit zand gevaarlijk voor de gezondheid van bewoners of gebruikers?

Nee, dit is niet het geval. Zoals aangegeven is het zand niet verontreinigd. GGD Gelderland-Midden heeft onderzoek gedaan naar eventuele gezondheidsrisico's. Dit onderzoek is gebaseerd op het uitgangspunt dat het zand wel verontreinigd zou zijn. Zelfs in dat geval zijn er volgens GGD Gelderland-Midden geen risico voor bewoners of spelende kinderen en

liggen de concentraties van Styreen en DDT ruim onder de grens waarbij ze gezondheidsrisico's kunnen veroorzaken. [Klik hier](#) om de brief van de GGD in te zien.

Is er zand spoorloos?

Nee, dit is niet het geval. Vink heeft geregistreerd aan welke projectontwikkelaars en aannemers het zand geleverd is. Alle geleverd zand is dus traceerbaar.

Wat doet Vink om de onrust weg te nemen?

We snappen goed dat bewoners van nieuwbouwwijken waar het zand geleverd is bezorgd zijn. Vink wil er alles aan doen om die zorgen weg te nemen. We informeren projectontwikkelaars en aannemers over het geleverde zand en staan open voor medewerking aan aanvullend bodemonderzoek naar het geleverde zand. Om elke verdenking van beïnvloeding te voorkomen, lijkt het Vink goed dat de regie van dit onafhankelijke onderzoek niet bij Vink ligt. We hebben er alle vertrouwen in dat uit deze eventuele aanvullende monsters blijkt dat er geen sprake is van verontreinigd zand. Daarnaast heeft Vink inmiddels door onafhankelijk advies- en ingenieursbureau Tauw onderzoek laten uitvoeren naar de kwaliteit van het geleverde zand. Uit dit onderzoek blijkt dat het zand schoon en veilig is. [Klik hier](#) om het rapport in te zien waaruit deze onderzoeksresultaten blijken. Naar aanleiding van het gepubliceerde rapport van advies- en ingenieursbureau Tauw zijn vanuit de media een aantal vragen gesteld. De vragen worden hieronder weergegeven, met daarna het antwoord van Tauw.

Waarom zit er zo'n groot verschil tussen de eerste en tweede keuring die Vink heeft laten uitvoeren?

Dat weten we niet. We vermoeden dat het hoge Styreen-gehalte in de eerste keuring veroorzaakt is door een analysefout in het laboratorium.

Heeft Vink het tweede onderzoek laten doen om er financieel beter van te worden?

Nee, dat is niet het geval. Het onderzoek heeft plaatsgevonden omdat de aanwezigheid van Styreen onverklaarbaar en niet te verwachten was. Het besparen van extra reinigingskosten of kosten om het zand te storten waren niet leidend. Deze extra kosten zijn weliswaar fors, maar ook niet onoverkomelijk gezien de grote hoeveelheid zand die Vink op jaarbasis verwerkt. We benadrukken dat we onze verantwoordelijkheid op het gebied van milieuveiligheid en volksgezondheid uiterst serieus nemen.

Klopt het dat de tweede keuring een ander soort keuring was?

Nee, er is op dezelfde deskundige wijze onderzoek gedaan door een onafhankelijke laboratorium. Wel is het gebruikte protocol anders. Het eerste onderzoek is gedaan volgens BRL7500. Bij een herkeuring volgens hetzelfde protocol zou het wettelijk verplicht zijn om de onderzoeksresultaten te middelen. Het onverklaarbare Styreen-gehalte (waarschijnlijk op een fout gebaseerd), zou dan de uitkomsten alsnog vertekenen. Daarom heeft Vink besloten om het tweede onderzoek te doen volgens BRL 9335-1.

Naar aanleiding van het gepubliceerde rapport van advies- en ingenieursbureau Tauw zijn vanuit de media een aantal vragen gesteld. De vragen worden hieronder weergegeven, met daarna het antwoord van Tauw.

Vraag: U schrijft in het rapport dat de grond afkomstig is van onder andere calamiteiten en bodemsaneringen. Kunt u aangeven om wat voor soort calamiteiten en saneringen het gaat?

Bv. wat voor soort bedrijven hebben er op die grond gestaan? Is deze informatie bij u bekend?

Antwoord van Tauw: de grond is vrijgekomen bij bodemsaneringen en ontgravingen. Van belang daarbij is dat conform de richtlijnen de grond gekwalificeerd is als reinigbaar en is daarom ook met de relevante informatie aangeboden aan Vink om te laten reinigen alvorens te kunnen worden hergebruikt.

Vraag: U schrijft op pagina 17: met uitzondering van lood zijn de verhoogde gehalten niet te herleiden naar de toegepaste partij gereinigd zand. Betekent dit dat u na bemonstering een verhoogde waarde van lood heeft geconstateerd in de partij zand van Vink?

Antwoord van Tauw: in de keuringen van Certicon is een geringe overschrijding van de AW voor lood aangetoond. Ter plaatse van de Dompseleerstraat is in de oorspronkelijke bodem, naast kwik, xylenen en PCB's, ook lood boven de AW aangetoond (rapportages uit bodemloket, voormalig tankstation). Aangezien xylenen worden aangetroffen in een drietal monsters in het onderzoek van Tauw, die zeer specifiek zijn voor het voormalige tankstation, kan worden geconcludeerd dat het toegepaste zand vermengd is geraakt met de reeds aanwezige grond. Omdat in de andere monsters op deze onderzoekslocatie geen verhoogde lood gehalten zijn aangetoond, kan geconcludeerd worden dat de geringe overschrijding van de AW van het aangetroffen lood in de bemonstering van Tauw wordt veroorzaakt door reeds aanwezige grond en niet door het toegepaste zand van Vink.

Vraag: Klopt het dat in de Van den Bogertlaan verhoogde waarden van kwik, lood, PCB's en xylenen zijn aangetoond? Hoe zeker is het dat deze stoffen wel of niet in verhoogde waarde in de partij grond van Vink aanwezig zijn? Hoe zeker is het dat deze stoffen alleen van het tankstation afkomstig zijn?

Antwoord van Tauw: zie het antwoord hierboven.

Vraag: Bij de meetresultaten zie je dat PAK met 7,7 en 33,1 verhoogd is. Het is industriewaarde. Is deze verhoging geconstateerd in de grond van Vink of in de ondergrond?

Antwoord van Tauw: Tauw heeft onderzoek uitgevoerd in de bodemlagen waarvan is aangegeven dat daar het gereinigde zand van Vink is toegepast. In bijlage 9 zijn de diepten van de betreffende monsters opgenomen. Deze twee monsters bevinden zich op in > 0,4 m -mv.

Vraag: Mag de grond met deze verhoogde waarden in een woonwijk toegepast worden?

Antwoord van Tauw: is niet van toepassing. Bij deze monsters is op basis van humus- en lutumgehalte geconstateerd dat vermenging plaatsgevonden met reeds aanwezig bodem. Het verhoogde PAK gehalte is daaraan toe te schrijven en niet aan toegepast zand van Vink.

Vraag: Had de ondergrond voor het bouwen van de woonwijk (beter) gesaneerd moeten worden? Kun je in dit geval van vervuilde grond spreken? Zou je op basis van deze resultaten een schone grondverklaring af kunnen geven? Waarom wel of niet?

Antwoord van Tauw: is geen onderwerp van het onderzoek van Tauw geweest.

Vraag: U komt tot de conclusie dat de grond van Vink vrij toepasbare grond is. Trekt u deze conclusie op basis van uw bemonstering?

Antwoord van Tauw: ja, het onderzoek van Tauw heeft aangetoond dat het zand in de bodemlagen waar het gereinigde zand is toegepast is, gekwalificeerd kan worden als vrij toepasbaar.

Vraag: Als u het rapport van de Omgevingsdienst van augustus 2017 erbij pakt, komt u dan nog steeds tot deze conclusie? (Ik verwijs hierbij naar mijn opmerking hieronder over BRL9335 en BRL7500.) Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord van Tauw: Tauw trekt haar conclusies op basis van het feitelijke bodemonderzoek op de onderzoekslocaties.

Vraag: U schrijft dat het om 9438 ton gaat. In het rapport wordt over 12.000 ton grond gesproken. Hiervan zou 3000 ton grond ongekeurd zijn. Weet u of er ongekeurde grond is toegepast is in Barneveld? Zo ja, op basis waarvan stelt u dat vast? Zo nee, waarom niet?

Antwoord van Tauw: Tauw heeft feitelijk onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bodemlagen waar het gereinigde zand is toegepast. De hoeveelheid van 9.438 ton komt uit de eerste keuring van Certicon. Tauw heeft geen onderzoek gedaan naar de hoeveelheidsbepaling.

Vraag: U spreekt in uw rapport nergens over BRL9335. Dit terwijl de herkeuring plaatsvond onder BRL: 9335-1 in plaats van onder BRL 7500, zoals ook bij de eerste keuring is gebeurd bij deelpartij 1. Waarom noemt u dit niet in het rapport? Had Vink wat u betreft de uitkomst van de herkeuring moeten middelen met de uitkomsten van de eerste keuring, zoals het Reglement Bodemkwaliteit voorschrijft alsook de FAQ van het ministerie laat zien? Protocol BRL 7500 was toch van toepassing? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord van Tauw: Tauw heeft feitelijk onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de bodemlagen waar het gereinigde zand is toegepast. Certicon heeft de partijkeuring uitgevoerd conform de geldende protocollen. Tauw heeft geen onderzoek gedaan naar het kader waarin Certicon haar keuringen heeft uitgevoerd.